

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS.

Dahl Steamship Agency
 Äldsta skandinaviska ångbåts-
 tur i Canada, Ombud för
 NORSKA AMERIKALINJEN,
 SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
 SVENSKA AMERIKALINJEN
 och andra linjer.
 För snabbaste expedition besök
 eller tillskriv
Dahl Steamship Agency
 Tel. 29 011.
 225 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Penningförsändelser
 till alla platser i Skandinavien för-
 medlas, och används endast bank-
 kursoriserade av Staten, vars
 garanti således gäller.
 Lägsta försändningsavgift 50c. För
 belopp över \$100.00 speciellt låga
 avgifter. Ångbåtsbiljetter till alla
 linjer utställas. Förfrågningar be-
 svaras beredvilligt.
Dahl Steamship Agency
 Tel. 29 011.
 225 Logan Ave., Winnipeg, Man.

ARG. (YEAR) 38. (Lösnummer 10 cents) WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 7 AUGUSTI 1930. (Lösnummer 10 c) N:o 32.

Organiserad arbetarklass, vad Cana- da behöver.

**Förklarar mr. Carl E. Berg, canadensisk representant för
Grovs- och Byggnadsarbetarföreningen.**

"Enighet och samarbete för bil-
dandet av starka fackföreningar
har alltsedan den moderna arbe-
tarrörelsens uppkomst legat dess
förklarande varmt om hjärtat. Or-
ganisationsarbetet har icke alltid
burit de frukter, man väntat och
hopats, och i många fall ha de
årliga uppsätten förvänsats och
förväntats, så att de endast på-
pat bitterhet och missnöje hos den
stora allmänheten, som gärna ve-
lat se en samhällsfråga i den nya
rörelsen. "yttrade mr. Carl E.
Berg från Edmonton, då han här-
omdagen gjorde oss ett besök.
Carl E. Berg är ett ickebekant
okänt namn i vida kretsar i Västra
Canada, där han levt och verkat
sedan 1911, då han för andra gån-
gen kom hit till Canada, efter att
ett par års tid ha vistats i Förenta
Staterna.

blivit ett efterföljningsvärt exem-
pel även för andra städer, och
kommer med all sannolikhet att
accepteras av ännu flera än hit-
tills.
Det är en ren nödvändighet att
vi få tillstånd arbetstillfällen för
avhjäljande och lindrande av nö-
den, och man kan odelat ge rego-
ringarna i Alberta, Saskatchewan
och British Columbia kredit för
vad de gjort i detta syfte.
— Hur ställer det sig med lö-
nerna vid dylika nödhjälpsarbe-
ten? fråga vi.
— Edmontons program är en
Forts. å sid. 5.

Sverige-nytt.

St. Olavsfeften.
Oslo, 29 juli. — Vid St. Olavs-
festligheterna i Stiklestad i dag
hade samlats 25,000 personer, av
dem 3,000 inbjudna gäster.

Ny chef för Jernkotoret.
Stockholm. Till verkställande
direktör för Jernkotoret har ut-
setts hittillsvarande överingenjö-
ren vid Jernkotoret doktor Axel
Wahlberg.

Tyska tullförhöjningen.
Köpenhamn, 29 juli. Delegerade
från Sverige, Norge, Danmark och
Holland samlades här i dag för att
diskutera dessa länders gemensam-
ma intressen beträffande de
tyska tullförhöjningarna.

Ny roman av Knut Hamsun.
Höstens litterära händelse i
Norge torde bli en ny roman av
Knut Hamsun, en fortsättning på
"Landstrykare". Manuskriftet har
redan lämnats, och boken utkom-
mer i oktober.

Idrott.
Stockholm, 29 juli. — Vid inter-
nationella idrottstävlingarna på
Stadion i måndags satte finnen
Jaervinen nytt världsrekord i
spjutkastning, 72,28 meter. I häck-
löpning 110 meter segrade Wen-
ström, Stockholm, 15,25.

Dödsfall.
Stockholm, 29 juli. — Den be-
römda oftalmologen prof. Allvar
Gullstrand avled i Stockholm den
28 juli i en ålder av 68 år. Prof.
Gullstrand var en av sin tids stör-
sta auktoriteter på ögonsjukdom-
arnas område och hade vunnit
många hedersgrader, bl. a. från
Uppsala, Jena och Dublin. År 1911
erhöll han Nobelpriset i medicin.

R-100 har anlänt.
Medför ett 40-tal passagerare.
Det stora engelska luftskeppet
R-100, världens största i sin klass,
har nu anlänt till Canada. Genom
denna märkbara händelse har en
nya förbindelse etablerat mel-
lan Canada och de brittiska öarna.
R-100 är världens största luft-
skepp och har sex motorer. Som
bränsle används bensin och man
har lov att röka ombord, vilket är
strängt förbjudet ombord på Zep-
pelinaren. Luftskeppet erbjuder
de alla bästa bekvämligheter och
har gott om utrymme för passage-
rarna med restaurang, salonger
och bekväma hytter.
Resan fullbordades på 78 tim-
mar och 51 minuter, vilket är re-
kordtid. Graf Zeppelin fullbordade
sin resa på 111 timmar och 46 min.

**Arbetslöshetsfrågan inför
parlamentet den 2 sept.**
O'tawa. I vissa kretsar anser man
att parlamentet kommer att sam-
las till speciell session omkr. den
2 sept. i och för behandling av ar-
betslöshetsfrågan. Arrangemang
ha redan vidtagits i detta syfte och
man avväntar nu endast offentli-
ga kungörandet av ministerlistan.

Skogsbrand i B. C.
1,5 mill. fot skog har brunnit
ned vid Chilliwack-älven i B. C.

Svenskt tändsticksmonopol i Guatemala.

De länge förda förhandlingarna
nu slutförda.

STOCKHOLM. Enligt fr. Guate-
mala City har lagstiftande försam-
lingen anagit ett regeringsför-
slag om beviljande åt svenska
tändsticksaktiebolaget av monopol
på försäljning och tillverkning av
tändstickor och automatiska tänd-
ningsapparater.
Tändsticksbolaget har vid för-
frågan bekräftat uppgiftens rik-
tighet.
Förhandlingarna ha förts en
längre tid och ha nu som synes,
lett till positivt resultat.

Uppseendeväckande förbud.

Nekade landstigning på Grönland.

Två unga tyska flygare, som
nyligen givit sig av på Atlant-
flygning ha kommit till Island.
Deras namn är Wolfram Hirth och
Oscar Weller. Deras flygplan är
en liten enmotors aeroplan. De
grönländska myndigheterna ha e-
mellertid nekat flygarna landstig-
ningsrätt, då man ansett att hela
företaget är dumdrigtigt och rena
självmoordsförsök.

Canadas folkmängd.

9,934,500 den 1 juni i år.

Canadas folkmängd var den 1
juni i år 9,934,500 och har ökat
med 137,700 från föregående år.
Folkmängden utgjorde 1921: 8,
788,483; 1922: 8,909,000; 1923:
9,028,000; 1924: 9,151,000; 1925:
9,269,000; 1926: 9,390,000; 1927:
9,519,000; 1928: 9,658,000 och 1929:
9,796,800.

Stor skogsbrand i Nord- Saskatchewan.

En stor skogsbrand har rasat
längs Churchill-älven i norra
Saskatchewan. Elden rasade väst
på sträckan från Ile La Croise-
sjön till Pelican Narrows och be-
tydande värden ha gått förlorade.
Man har emellertid nu lyckats be-
gränsa eldens framfart och hyser
förhoppningar att inom kort helt
kunna släcka den.

Storbritanniens budget.

Härmedagen antogs Chancellor
Rt. Hon. Phillip Snowden fram-
lagda budgetförslag i Lordernas
hus i London.
Sammanlagt belöpte sig an-
slagen till 4,000,000,000 dol-
lar. Den största ändringen i
budgetförslaget var en obetydlig
ökning av inkomstskatten.

44-timmarsvecka är nu målet.

Och detta blott en etapp mot ytter-
ligare förkortning.

**Resolutioner, härom på fackfö-
reningsinternationalen.**
STOCKHOLM. Fackförenings-
internationalens förhandlingar in-
leddes med diskussion om det soci-
alpolitiska programmet.
Utskottet hade uppehållet sitt re-
solutionsförslag i två aktstycken,
det ena om arbetstiden och där-
med sammanhängande frågor, och
det andra upptagande en specifi-
kation av det andra upptagande en
specifikation av det socialpoliti-
ska programmet olika punkter
under huvudrubrikerna: social-
försäkring, särskilda skyddsät-
gärder samt kontroll och inspek-
tion.
I resolutionen om arbetstiden
hade utskottet bl. a. föreslagit, att
kongressen borde uttala sig för
snabbast möjliga införande av 44
timmars arbetsvecka, detta dock
blott som en etapp mot en ännu
längre gående förkortning av ar-
betstiden. Mertens, Belgien, upp-
manade slutligen styrelsen och re-
presentantskapet att med dessa
båda resolutioner som grundval
utarbete ett definitivt socialpoli-
tiskt program med klara punkter
att sedermera underkastas de o-
lika ländernas landsorganisa-
tioner för yttrande. Efter en långvarig
debatt biföll kongressen båda re-
solutionsförslagen.

Därefter övergick man till dis-
kussion om fackföreningsinterna-
tionalens ekonomiska program.

Canadas vetelager.

10 mill. bushels mindre än förr om
åren.

Man uppskattar mängden av
Canadas vetelager från 1929—30
års skörd till sammanlagt 120 mill.
bushels eller 10 mill. bushels min-
dre än föregående år. Det finnes
mera vete på lager än det fanns
vid denna tid förra året, men
mängden av canadensiskt vete lag-
er i elevatorer i U. S. A. är min-
dre.
Exporten har ökat betydligt
under de två senaste månaderna,
men kommer dock ej upp till tidi-
gare noteringar. Totala exporten
fr. 1 aug. 1929 till 19 juni i år ut-
gör endast 181 mill. bushels mot
407 mill. under samma period
1928—29 och 383 mill. 1927—28.

Frankrike sänker vetetullen.

Det första land i Europa, som
sänkt tullen på utomeuropeiskt vete
är Frankrike. Den sänktes näm-
ligen helt nyligen med 10 procent.

Maxim Gorki är trött på sovjetlandet.

Sluter sig till de "icke återvändan-
des" skara.

Ett i sitt slag mycket märkligt
meddelande ingår från Moskva,
förmälande att en av Leninens
sista käpphästar och reklamnum-
mer, Maxim Gorki, blivit avfalling
och med all tydlighet kommer att
bli en "nevozvratsjenez", d. v. s.
"en-som-inte-återvänder." Han
hade lovat återkomma till Ryss-
land i våras men har icke hållit
sitt löfte och detta har under se-
naste tiden framkallat åtskilliga
rykten.
Hittills har Gorki icke fått nå-
gon direkt uppmaning att återvän-
da till Ryssland, men då han på
mycket klara antydningar härom
från Moskva svarat mycket und-
vikande, förmodar man att han snart
skall få en uttrycklig anmaning.
Man är dock icke enig i Moskva
om hur man skall förhålla sig.
Några befara att Gorki skall vä-
ra ålydja en direkt befalning och
därför omöjligt att säga att de icke
återvändande samt hålla före att
man icke skall skärpa frågeställ-
ningen utan påverka honom på
vänlig väg och övertya hon-
om på vänlig väg och övertya hon-
om hur viktig hans återkomst till
Ryssland är i detta
kritiska moment.

Albertas nye viceguvernör.
Viceguvernör Hon. Dr. Egbert
i Alberta, vars termin utlöper i år
kommer med all sannolikhet icke
att återträda i sin position, un-
der rådande förhållanden. Många
namn nämns såsom antagliga och
bl. a. också J. H. Woods, dispo-
nent i "Calgary Herald."

Valet i Canada.

Föga intresse i Förenta Staterna.
Resultatet av fedesalvalet i Ca-
nada har icke, som väntat var, satt
sinenna i svallning i vårt grann-
land i söder. Man är i stort sett
passiv och anser att det ena par-
tiet kan vara lika gott eller skad-
ligt för Förenta Staternas intres-
sen, som det andra.

Ny viceguvernör i Saskat- chewan?

I politiska kretsar i Regina gå
rykten om att viceguvernören, H.
H. Newlands kommer att draga sig
tillbaka i och med utgången av sin
termin. Som ny guvernör nämnes
bl. a. Dr. Mac Young.

Canadas representation i England.

Kommer den konservativa regeringen att återkalla Vincent
Masseys utnämning?

Till Canadas representant eller
s. k. High Commissioner i England
utsågs som bekant för en kort tid
sedan ministern i Washington,
Hon. Vincent Massey, I och med
regeringsskiftet har man emeller-
tid skäl att antaga att Hon. R. B. Ben-
nett kommer att återkalla denna
utnämning och besätta posten med
en annan.
Önskvärt vore väl att denna po-
sition, såsom varande opolitisk,
borde tillsättas fritt från politisk
inblandning, och att man skulle
sträva efter att få den dugligaste
och skickligaste fackmannen på
området. Hon Vincent Massey be-
sitter utomordentliga egenskaper
för denna position, men då man
tydligt strävar efter att ge ställ-
ningen politiska karaktär, blir det
väl troligt att en annan träder i
hans ställe.
Lord Strathcona, som under en
följd av år var landets represen-
tant i England och tillsatt av en
konservativ regering, behöll sin
position även efter det att Sir Lau-
rier kom till makten. Samma var
förhållandet då Mackenzie King
blev premiärminister 1921. Cana-
das kommissionär Sir Perley i
England vid denna tid var likale-
des tillsatt av en konservativ re-
gering.
Det är svårt att säga, vad fördel
man vinner av förändring på en
så hög position som denna, i alla
synnerhet som den är av politisk
karaktär i de alla flesta länder
med en smula tradition, låter man
diplomater och handelsattachéer
sitta kvar, oavsett vilket politiskt
parti som sitter vid makten. En-
bart tre länder förändra sin ut-
rikesrepresentation i och med re-
geringsskiftena, nämligen U. S. A.,
Italien och Ryssland.
De två sistnämnda ha ju dikta-
tor och stå alltså i en viss sär-
klass. Förenta Staterna, vars di-
plomati icke alltid varit så lysan-
de eller framgångsrik, äger till-
räckliga medel för genomförande
av dylika förändringar och dess-
utom intager landet en särställ-
ning såsom kreditnation.
Canada i sin tur äger icke dessa
ekonomiska resurser eller den
speciella ställningen att det behö-
ver låna sig på nya idéer och torde
otvivelaktigt benytta mera av en
fast utrikesrepresentation än vad
man nu söker genomföra.

Utlandet.

Afrikaflygare.
NATAL, Brasilien. Den fran-
ska postflygaren Mermos har star-
tat härifrån på väg till Afrika.

**Ny tjeckoslovakisk minister i
Stockholm.**
PRAG. Tjeckoslovakiens mini-
ster i Kairo V. Hurban har ut-
nämnts till minister i Sverige.

Salter avgår.
GENEVE. Direktören för folk-
förbundssekretariatets ekonomi-
ska avdelning sir Arthur Salter
har inlämnat sin avskedsansökan.

Lagkommission.
MADRID. En speciell kommis-
sion har tillsatts för att undersö-
ka lagligheten av de förordningar
som utfärdats under diktaturrege-
ringen.

**Sedelöfvalskare avslöjade i Bu-
karest.**
BUKAREST. Polisen här har
upptäckt en verkstad för fabrika-
tion av falska sedlar. Ett antal
kliecher till 1,000 leisedlar samt
nära 9,000 falska sedlar ha be-
slagtagits.

**Svara kravaller i Bombay, 300
sårade.**
BOMBAY. 300 personer blevo
sårade, därunder tio svårt, då polisen
ingrep för att hindra en förbjuden
demonstration här. Ett hundratal
skadade fördes till sjukhus.

**Stort lager fina bördeauxviner för-
stört vid slottsbrand.**
BOURDEAUX. Ett slott i Chai-
se har härjats av en våldsam elds-
våda, varvid ett stort lager gamla
viner förstördes. Skadorna upp-
skattas till 7 milj. franc.

**Saarförhandlingarna ajourneras
till hösten.**
PARIS. På grund av meningss-
skilligheter mellan de franska
och tyska delegationerna vid un-
derhandlingarna i Saarfrågan har
man gemensamt överenskommit att
om ett par dagar ajournera för-
handlingarna, vilka skola återupp-
tagas i oktober.

**Kvinnlig svensk missionär avliden
i Kongo.**
STOCKHOLM. Till Svenska mis-
sionsförbundets expedition har
från Kongo anlänt ett telegram att
Svenska missionsförbundets mis-
sionär fruken Anna Olsson från
Mukimbungu avlidit. Hon var
född i Rättvik 1893 och avskildes
till missionär 1922 samt arrester
följande år till Kongo.

Fasadklättrare gör en stor kupp.
I Hotel Imperial i Karlsbad, ett
av den världsberömda kurortens
största lyxhotell, förövades ett
djärt inbrott, varvid smycken till
ett värde av omkring 3 miljoner
tjeckoslovakiska kronor stulogs.
Inbrottsjuven hade klättrat
sin välkomsthälsning av Gripsholm,
stadd på utgående. Det var
icke endast ett möte mellan två
stora båtar — det var ett evene-
mang. Sverige firar i dessa dagar
sin utveckling som sjönation, och
ett ståtligare och värdigare inslag
i den festen har icke kunnat tän-
kas än detta möte i Stockholms
skärgård mellan våra två inter-
nationellt kända motorfartyg
Kungsholm och Gripsholm.

Grand Prix till 'Kungsholm'

En vacker bild av Svenska Amerika Linjens eleganta motorfartyg Kungsholm, som erhållit den stora utmärkelsen.

En enastående och storlagen ut-
märkelse och ett vackert erkän-
nande av svensk dekorations-
konst.

Vid den i Antwerpen i Belgien
nyligen hållna stora världsutställ-
ningen av Fartyg, transportmedel
och konst erhölet Svenska Ameri-
kalinjens motorfartyg "Kungs-
holm" "Grand Prix" för utomordentlig
konstruktion och artistisk
dekorering.
Utmärkelsen är unik och tillhör
den högsta i sitt slag som någon-

sin kan förvärras. Den är ett vac-
kert och välförtjänt erkännande
av svensk konst och kultur som så
framgångsrikt bidragit att göra
"Kungsholm" till ett praktfartyg
bland båtar. I konstnärs-, arki-
tekt- och marina kretsar har ut-
märkelsen tilldragit sig berättigad
uppmärksamhet.

Kungsholm och Gripsholm mötas.

Svenska Amerika Linjen hade
den 14 juli en stor och festlig dag.
Med konung Gustav ombord kom

Kungsholm till Stockholm på sitt
första besök i huvudstaden, och på
inviden fick det vackra fartyget
sin välkomsthälsning av Gripsholm,
stadd på utgående. Det var
icke endast ett möte mellan två
stora båtar — det var ett evene-
mang. Sverige firar i dessa dagar
sin utveckling som sjönation, och
ett ståtligare och värdigare inslag
i den festen har icke kunnat tän-
kas än detta möte i Stockholms
skärgård mellan våra två inter-
nationellt kända motorfartyg
Kungsholm och Gripsholm.

Col. Lindbergh och pressen.

Senaste numret av "Editor and
Publisher" bjuder bl. a. på en in-
tervju med Col. Charles A. Lind-
bergh, vari denne ger uttryck för
sina känslor gent emot tidnings-
pressen. Han drar linjen skapt e-
mellan pressens rätt att redogöra
för han verksamhet i flygkonstens
tjänst och vad han kallar "per-
sonlig nyfikenhet". Han uppskat-
tar tillförlit den stimulans, som kom-
mit aviatiken till del genom pres-
sens intresse för honom vem fly-
gare, men han förnekar dess rätt
att tränga sig in i hans personli-
ga affär och familjeförhållanden.
Det finns fem tidningar, säger
han, som varken han eller Mrs.
Lindbergh med bibehållen själv-
respekt kan ha något att göra med.
Han harmas särskilt över en av
dessa tidningars tilltag att för-
följa honom och hans unga maka
när de gjorde sin bröllopsresa i
hans motorbåt i New Englands
farvatten; han finner det absurd
att han fann sig nödsakad att stäl-
la vakter omkring sig hustrus hem
och berättade huru som en nyhets-
jägare sökt muta en av tjänarna
med \$2,000 för att "förråda familj-
jehemligheter."
Tidskriften "Time" har utbro-
derat denna intervju med att för-
klara att de fem av Col. Lindbergh
fordömda tidningarna äro "New
York American", "New York Jour-
nal", "Mirror", "Daily News" och
"Graphic." "Time" påstår vidare
att då fotografierna av den fa-
mosa babyn gavs ut både Asso-
ciated Press och Acme Picture
Service fått stränga order att icke
föra dessa tidningar med exem-
plert värde av omkring 3 miljoner
tjeckoslovakiska kronor stulogs.
Inbrottsjuven hade klättrat
sin välkomsthälsning av Gripsholm,
stadd på utgående. Det var
icke endast ett möte mellan två
stora båtar — det var ett evene-
mang. Sverige firar i dessa dagar
sin utveckling som sjönation, och
ett ståtligare och värdigare inslag
i den festen har icke kunnat tän-
kas än detta möte i Stockholms
skärgård mellan våra två inter-
nationellt kända motorfartyg
Kungsholm och Gripsholm.